

СТ А Н О В И Щ Е

От: проф. д.н. Пенчо Денчев Пенчев, УНСС, Научна специалност 3.8 Икономика (история и теория на стопанството)

Относно: конкурс за **доцент** по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Стопанска история“ в УНСС, обнародван в Държавен вестник, бр. 69 от 16 август 2024 г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Политическа икономия“, секция „Стопанска история“ на УНСС съгласно Решение на АС № 4/26.06. 2024 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2939/ 15.10.2024 г. на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

За участие в конкурса е подал документи един кандидат – д-р Християн Атанасов Атанасов. От 2017 г. до сега той е доцент в специалност „Архивистика и документалистика в Университет по библиотекознание и информационни технологии (УниБИТ).

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

За участието си в обявения конкурс кандидатът е представил всички необходими материали. С тях той доказва, че изпълнява националните минимални изисквания съгласно ЗРАСРБ (чл. 26) и Правилника за приложението му (чл. 1а, ал. 1). От приложените карти става ясно, че д-р Християн Атанасов Атанасов е изпълнил количествените и качествените изисквания за заемане на длъжността „доцент“ в УНСС. Изискванията на съответните нормативни документи за минимални прагове и брой точки в основните групи А, В, Г и Д, а също и допълнителните изисквания на УНСС в групи Ж, З, И, К са надхвърлени

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат поотделно

Доцент д-р Християн Атанасов Атанасов има солиден преподавателски опит и е утвърден университетски преподавател. От академичната 2010/2011 до 2023/2024 г. натовареността му е 4 773 учебни часа, приравнени към упражнения. От 2010 г. д-р Атанасов е привличан редовно като хоноруван преподавател по Стопанска история в УНСС. За посочения по-горе период неговата обща натовареност в УНСС е 918 часа, приравнени към упражнения. При работата си в Университета за национално и световно стопанство д-р Атанасов показва качества на отговорен, съвестен и авторитетен преподавател. Отзивите за него от страна на студенти и преподаватели са отлични и в този смисъл може да се приеме, че той напълно се вписва в стремежа на катедра „Политическа икономия“ за високо качество на преподаването по всички учебни дисциплини, които се водят от нейни преподаватели.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

За участие в настоящия конкурс д-р Християн Атанасов Атанасов е представил общо 39 от публикациите си, в това число: основен хабилитационен труд (Развитие на

земеделското кредитиране в Дунавския вилает: „Общополезните“ каси през 60-те и 70-те години на XIX век), учебно помагало, научна книга, монография на база защитена дисертация, статии и студии, публикувани в различни периодични издания.

От представените публикации става ясно, че д-р Християн А. Атанасов има траен и устойчив интерес към изследване на различни проблеми по стопанска история, която може да се оцени като основно направление на неговите научни занимания. Тази специфика е особено важна с оглед настоящия конкурс и нуждите на катедра „Политическа икономия“. Още с най-ранните си публикации, преди да стане хоноруван преподавател по Стопанска история в УНСС, д-р Атанасов показва интерес и умение за исторически анализ на проблеми от стопанската история по българските земи преди Освобождението. На стопанско-историческа тематика е и дисертацията му, с която придобива образователната и научна степен доктор. В сферата на стопанската история са и основните статии и студии, които д-р Атанасов прилага за участие в конкурса. Някои от тези статии и студии са публикувани в авторитетни периодични издания, които са индексирани в Скопус. Хабилизационният труд на д-р Атанасов е посветен на един от най-интересните и важни елементи от стопанската история на Българските земи преди Освобождението, а именно създаването и дейността на т. нар. общополезни каси.

Друго общо направление в публикациите на д-р Атанасов е архивистиката и документалистиката. В известна степен то също е свързано със стопанската история. Той въвежда в научно обращение автентични първични източници за цени, монети, мерки и теглилки, които имат пряко отношение към анализа на тенденциите в стопанското развитие на българските земи. Задълбоченото познание на архивните източници позволява на д-р Атанасов да реконструира икономическата история, да достига до интересни и нови изводи. Част от статиите, които могат да се определят като краезнание и регионална история (микроистория) също са посветени на стопанскоисторически теми.

Специално внимание заслужава хабилизационният труд на д-р Атанасов - *Развитие на земеделското кредитиране ...* Той е плод на дългогодишна изследователска работа от страна на д-р Християн Атанасов. Това ясно си личи от неговите основни характеристики. Трудът е посветен на значим и интересен проблем от историята на българските земи през третата четвърт на XIX век. Развитие на земеделския кредит в Дунавски вилает и по-конкретно функциите и ролята на общополезните каси през разглеждания период е тема, която представлява интерес не само за стопанските историци, но също така за историците на Османската империя и за други специалисти – финансисти, социолози и др. Трудът може да се характеризира и като интердисциплинарен, понеже авторът умело съчетава и ползва методите на историческото изследване – разкриване и критичен анализ на нови извори – с постижения на икономическата и финансовата теория.

Като едно от основните достойнства на разработката на д-р Атанасов трябва да се посочи фактът, че той е базиран на огромно количество непубликувани и публикувани информационни източници. Сред тях трябва да се обърне особено внимание на приноса на автора в привличането и ползването на извори с османотурски характер. Това от своя страна не означава пренебрегване на българските извори, които по един или друг начин са свързани с общополезните каси. Авторът се опитва и в голяма степен успява да привлече цялата налична информационна база, което му помага в правдоподобното обрисване на началните десетилетия от тяхната

история. Успоредно с това при изследването на поставения проблем той подхожда с внимание и не пренебрегва историографските постижения на автори, работили преди него по проблем от стопанската и социална история на българските земи и на Османската империя през третата четвърт на XIX век. Добро впечатление прави познаването на най-новите постижения на българската и на турската историческа наука, а също и стремежът развитието на общополезните каси да се постави в контекста на цялостната стопанска история на Османската империя. Трябва да се отбележи, че в това отношение той подхожда без излишни комплекси като отдава необходимото внимание, но същевременно подхожда критично към изследванията на по-стари и на съвременни български и турски автори.

Прави впечатление и уметелното структуриране на труда. Той се състои от три глави, като първата е посветена на по-общи проблеми като развитието и ролята на земеделието, ролята на лихварството, демографията и социално-икономическия профил на Дунавски вилает. Втората глава се фокусира върху „макроисторията“ на общополезните каси – институционална структура, дейност, набиране на капитали, злоупотреби и т.н. Третата глава е посветена на дейността на касите на „микрониво“, което ни позволява да проследим как конкретно функционират касите, какъв е ефектът от дейността им от гледната точка на конкретните потребители на техните кредити. Така се получава една цялостна картина, която позволява на читателя наистина да разбере какво представляват касите, как работят, как и доколко работата им засяга отделните дребни стопански единици в Дунавски вилает.

Разработката има и редица други положителни страни като фактологични приноси, познаване и ползване на теоретичните постижения на икономическата теория и т.н., които не мога да се изброят в едно относително кратко становище. Заслужава обаче да се отбележи, че тя е написана четивно, без излишна претенциозност, но и без да се избягва необходимостта от прецизност на изказа.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

Внимателният анализ на публикациите, с които д-р Християн Атанасов участва в конкурса за доцент по Стопанска история към катедра Политическа икономия показва, че кандидатът има съществени приноси в областта на историята на финансите, стопанските институции и други структури, които имат отношение към българското икономическо минало, най-вече през 18-19 век. Тези приноси са добре оценени от професионалната общност, което си личи и от цитиранията на негови статии и книги. Именно системната научна работа по стопанска история, в съчетание с доброто познаване на първичните автентични извори е основна характеристика на кандидата. Тя отговаря напълно на профила на УНСС като икономически университет, който предоставя на студентите си качествено образование, което е извлечено от върховите постижения в съответните научни направления и области. Кандидатът е търсен като рецензент, участва в професионални организации, член е на редакционен съвет на списание, което е индексирено в WoS, има специализации в чужбина.

7. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно

Представените научни публикации на д-р Атанасов показват неговия добър изследователски потенциал. В този дух са и двете ми препоръки: да фокусира бъдещите си изследвания най-вече в областта на стопанската история и сходни области, а също и да потърси възможности за международни публикации.

8. Заключение

Представените в конкурса материали и научни трудове на д-р Християн Атанасов ми дават пълно основание да оценя високо неговите научно-изследователски и преподавателски постижения.

Въз основа на това, препоръчвам на почитаемото жури да избере д-р Християн Атанасов Атанасов на академичната длъжност „доцент" в професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Стопанска история“ в УНСС

9.12.2024 / София

Подпис:

REVIEW

By: Prof. Dr. Pencho Denchev Penchev, UNWE, Scientific specialty 3.8 Economics (history and theory of the economy)

Regarding: competition for associate professor in professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Economic History" at UNWE, published in the State Gazette, issue 69 of August 16, 2024

1. Information about the competition

The competition is announced for the needs of the Department of Political Economy, Section "Economic History" of UNWE according to Decision of the Academic Council No. 4/26.06.2024. I participate in the composition of the scientific jury for the competition according to Order No. 2939/15.10.2024 of the Rector of UNWE.

2. Brief information about the candidates in the competition

One candidate has submitted documents for participation in the competition – Hristiyan Atanasov Atanasov, PhD. Since 2017, he has been an associate professor in the specialty "Archiving and Documentary Studies at the University of Library Science and Information Technologies (UniBIT).

3. Fulfillment of the requirements for holding the academic position

For his participation in the announced competition, the candidate has submitted all the necessary materials. He proves that he meets the national minimum requirements according to the Law on the Administration of the Republic of Bulgaria (Art. 26) and the Regulations for its implementation (Art. 1a, para. 1). All the materials makes it clear that Hristiyan Atanasov Atanasov PhD has fulfilled the quantitative and qualitative requirements for holding the position of "associate professor" at the UNWE. The requirements of the relevant regulatory documents for minimum thresholds and number of points in the main groups A, C, D and E, as well as the additional requirements of the UNWE in groups G, Z, I, K have been exceeded

4. Assessment of teaching and learning activities for each candidate separately

Associate Professor Hristiyan Atanasov Atanasov PhD has solid teaching experience and is an well established university lecturer. From the academic year 2010/2011 to 2023/2024, his workload is 4,773 teaching hours, equivalent to seminars. Since 2010, Dr. Atanasov has been regularly involved as a part-time lecturer in Economic History at the UNWE. For the above-mentioned period, his total workload at the UNWE is 918 hours, equivalent to seminars. During his work at the University of National and World Economy, Dr. Atanasov shows the qualities of a responsible, conscientious and authoritative lecturer. The feedback from students and the other colleagues is excellent, and in this sense it can be assumed that he fully fits into the aspiration of the Department of Political Economy for high quality teaching in all academic disciplines taught by its professors.

5. Brief description of the submitted scientific works/publications

For participation in this competition Hristiyan Atanasov Atanasov has submitted a total of 39 of his publications, including: a major habilitation work (Development of agricultural lending in the Danube Vilayet: "Common-Use" Banks in the 1860s and 1870s), a textbook, a

scientific book, a monograph based on a defended dissertation, papers and studies published in various scientific periodicals.

It is clear from the submitted materials that Hristiyan A. Atanasov has a lasting and sustainable interest in studying various problems of economic history, which can be assessed as the main direction of his scientific activities. This specificity is particularly important in view of the current competition and the needs of the Department of Political Economy. Even with his earliest publications, before becoming a part-time lecturer in Economic History at the University of National and World Economy, H. Atanasov shows interest and skill in historical analysis of problems from the economic history of the Bulgarian lands before the Liberation. His dissertation, with which he obtained the educational and scientific degree of PhD, is also on an economic-historical topic. The main articles and studies that H. Atanasov applies for participation in the competition are also in the field of economic history. Some of these articles and studies have been published in authoritative periodicals that are Scopus indexed. H. Atanasov's habilitation work is dedicated to one of the most interesting and important elements of the economic history of the Bulgarian lands before the Liberation, namely the creation and activity of the so-called general benefit funds.

Another common direction in H. Atanasov's publications is archival science and documentary studies. To a certain extent, it is also related to economic history. He introduces into scientific circulation authentic primary sources for prices, coins, measures and weights, which are directly related to the analysis of trends in the economic development of the Bulgarian lands. The in-depth knowledge of the archival sources allows H. Atanasov to reconstruct economic history, to reach interesting and new conclusions. Some of the articles, which can be defined as local lore and regional history (microhistory), are also dedicated to economic-historical topics.

Special attention deserves the habilitation work of H. Atanasov - Development of agricultural crediting ... It is a result of many years of research work. This is clearly evident from its main characteristics. The work is dedicated to a significant and interesting problem in the history of the Bulgarian lands in the third quarter of the 19th century. The development of agricultural credit in the Danube Vilayet and, more specifically, the functions and role of the general benefit funds during the period under consideration is a topic of interest not only to economic historians, but also to historians of the Ottoman Empire and to other specialists – financiers, sociologists, etc. The work can also be characterized as interdisciplinary, because the author skillfully combines and uses the methods of historical research – discovery and critical analysis of new sources – with achievements of economic and financial theory.

One of the main advantages of H. Atanasov's work is the fact that it is based on a huge amount of unpublished and published information sources. Among them, special attention should be paid to the author's contribution in attracting and using sources of an Ottoman-Turkish character. This, in turn, does not mean neglecting the Bulgarian sources, which are in one way or another related to the general public funds. The author tries and largely succeeds in attracting the entire available information base, which helps him in the believable depiction of the initial decades of their history. At the same time, in studying the problem posed, he approaches it with attention and does not ignore the historiographical achievements of authors who worked before him on a problem of the economic and social history of the Bulgarian lands and the Ottoman Empire in the third quarter of the 19th century. The knowledge of the latest achievements of Bulgarian and Turkish historical science, as well as the effort to place the development of the general benefit funds in the context of the overall economic history of the Ottoman Empire, makes a good impression. It should be noted that

in this regard he approaches it without unnecessary complexes, paying the necessary attention, but at the same time critically approaching the research of older and contemporary Bulgarian and Turkish authors.

The skillful structuring of the work is also impressive. It consists of three chapters, the first of which is dedicated to more general problems such as the development and role of agriculture, the role of usury, demography and the socio-economic profile of the Danube Vilayet. The second chapter focuses on the "macrohistory" of the general benefit funds – institutional structure, activity, capital raising, abuses, etc. The third chapter is devoted to the activities of the savings banks at the "micro level", which allows us to trace how the savings banks specifically function, what is the effect of their activities from the point of view of the specific users of their loans. This results in a comprehensive picture that allows the reader to truly understand what the savings banks are, how they work, how and to what extent their work affects the individual small business units in the Danube Vilayet.

The development also has a number of other positive aspects such as factual contributions, knowledge and use of the theoretical achievements of economic theory, etc., which I cannot list in a relatively short statement. However, it is worth noting that it is written in a readable manner, without unnecessary pretentiousness, but also without avoiding the need for precision of expression.

6. Synthesized assessment of the main scientific and scientific-applied contributions of the candidates

A careful analysis of the publications with which Hristiyan Atanasov participated in the competition for Associate Professor in Economic History at the Department of Political Economy shows that the candidate has made significant contributions in the field of the history of finance, economic institutions and other structures that are relevant to the Bulgarian economic past, especially in the 18th-19th centuries. These contributions are well appreciated by the professional community, which is also evident from the citations of his articles and books. It is the systematic scientific work on economic history, combined with the good knowledge of the primary authentic sources, that is the main characteristic of the candidate. It fully meets the profile of the UNWE as an economic university, which provides its students with quality education, which is derived from the top achievements in the relevant scientific fields and areas. The candidate is sought after as a reviewer, participates in professional organizations, is a member of the editorial board of a journal indexed in WoS, has specializations abroad.

7. Main critical notes and recommendations for each candidate separately

The scientific publications presented by H. Atanasov show his good research potential. In this spirit are both my recommendations: to focus his future research mainly in the field of economic history and similar fields, and also to seek opportunities for international publications.

8. Conclusion

The materials and scientific works of Hristiyan Atanasov presented in the competition give me full reason to highly appreciate his scientific research and teaching achievements.

Based on this, I recommend to the esteemed jury to elect Hristiyan Atanasov PhD to the academic position of "Associate Professor" in the professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Economic History" at the UNWE

9.12.2024 / Sofia

Signature: